IROHIN YORUBA

Eein ọrọ wa—"IWAJU L'OPA EBITI NBE SI"

VOL. IX NO. 441 MONDAY DECEMBER 21 1953 KỌBỌ KAN (1d)

Alafin Se Ileri Lati Ma a Se Eto

ỌYỌ—Ni ọjọ Aiku ti ise ọjọ kẹtala osu yi ni awọn Igbimọ Ijọba Ibilẹ Ọyọ (Ọyọ Division Council) ṣe ipade nla kan pẹlu awọn Ọba ati Ijoye ni gbọngan apejọ Atiba, Ọba Alaiyeluwa Adeyẹmi Keji Alafin Ọyọ si gba lati faramọ Adehun wọnyi pe:-

On yio pa imọran pọ pẹlu awọn Olove ati awọn ẹmẹwa on.

On yio si ma a ki awọn ijoye on, bi o ti tọ ati bi o ti yẹ.

On ko si ni si ọwọ ninu ọtẹ ilu.

Oloye ti awọn afọbajẹ ba yan ni on na a ba wọn lọwọ si.

On yio din gbogbo awọn iranẹ on ku si mejila.

On yio ṣe ikede itako ọrọ ti awọn iwe irohin "Success" ati "Defender" kọ pe awọn Ọyọmesi wa dọbalẹ bẹ on.

On ko ni gba ẹgbẹ oṣelu kankan (any political party) laye lati ma a ṣe apejọ ni agbala afin on mọ.

O ni on ko ni da ọran ilu ṣe.

O ni on ko si tun ni iba ẹnikẹni da imọran ki Arẹmọ le fi pada si Ọyọ mọ.

O ni on ko si ni ṣe atako ṣelti nwọn ba yan fun a ti ṣe eto ijọba ilu.

O ni on ko ni tako siisan owo ori.

O ni on ko ni ma a bu enia ati pe

On ko si ni ma a le awọn olubadamọran on ninu apejọ laisi ọwọ awọn ijoye on ninu.

Pẹlu asẹ ati oruko awọn Ọyọmesi ni Bẹrẹrun Ọyọ fi sọ si eti-igbọ gbogbo awọn ti o pe si ibẹ pe awọn gba ipinnu tabi adehun na ti Alafin ṣe yi.

Ọgbẹni E. A. Ọmọlodun ni nwọn yan si aye Alaga awọn Igbimọ Ijọba Ibilẹ (Ọyọ Divisional Council) dipo Oloogbe Oloye Bọde Thomas, Balogun Ọyọ.

Iya Ti Omo Re Ku Rojo

EKO—Ni oju ewe kẹrin iwe wa ti ọsẹ ti kọja yi ẹ o ti ri irohin ti iya ti o sọkun ka nigbati ọmọ rẹ ku. Ṣugbọn ni ọjọ Abamẹta ti iṣe ọjọ kejila osu yi ni Saratu Garuba, iya Belawu Akanke, ọmọ ti o ku na lẹhin ti awọn Ọlọpa ti wa a ri rojọ fun Adajọ Kotu Kekere keji Yaba, Ọgbẹni H.O. Lucas pe, on ni ọkọ rẹ ati pe ọkọ na ko ni aṣẹ lori on rara.

Bi o ti o sọ ọrọ yi ni Adajọ da a mọ ọ lẹnu pe "Ki awọn kilọ fun un ki o ṣọra rẹ bibẹkọ ijọba a ba a ṣe ẹjọ apania niisisiyi. Ohun ti o fa iku ọmọ rẹ ni awọn nitẹ lati mọ ki iṣe ilan bi o ti ṣe fẹ ọkọ rẹ."

Belawu sọ pe ni ọgbọnjọ osu kesan ọdun yi ni on gbe ọmọ na ti o wa ninu aisan lọ si ọdọ baba rẹ, Garuba Bello ni 2, Lagos Street, Ebute Metta, on si damọran pe ki awọn gbe ọmọ na lọ si Ile Iwosan Ijọba (General Hospital) fun itọju, ṣugbọn baba ọmọ na kọ lati, ti on lọ si ibẹ. Amodi ọmọ na si nle si lẹhinti on lo egbogi [tablets] ti baba rẹ ni ki on lo fun un. O ni nigbati on wa tun gbe ọmọ na pada wa si ọdọ baba rẹ, o ni ki on ma a lọ ko si owo lọwọ on.

Belawu ni on si mu owo lapo ara on fi da agbo fun ọmọ na, ṣugbọn nipari osu kẹwa ọdun yi ni Garuba to fun on ni ẹlẹ mẹjọ ti on fi ra egbogi, ati pe ni ikẹhin ni awọn gbe e lọ si Ile-Iwosan Ijọba nibiti ọmọ na ku si, Dọkita ti o yẹ ọmọ na wo ni aisan ọmọ na ni ọnjọ alata deede ni o mu amodi iku rẹ wa.

Lẹhin ti Adajọ Kekere na ti gbọ ẹjọ awọn obi ọmọ na tan, ni o na ṣe idajọ ni ọjọ Aje ti iṣe ọjọ kẹrinla osu yi, pe ki awọn obi ọmọ na ma a lọ, ṣugbọn ki o to da wọn silẹ o ba wọn wi pupọ, iya ọmọ ti o ku na ni o ba wi pe atotọpe Adajọ na ni igbagbọ e nikotan ọmọ rẹ na ọnjọ alata nsiko ati itọju to nigbati o ti o lọ si ile ọkunrin miran pẹlu ẹni po mi o ma aisan ọlọjọ ba ọmọ na.

Eniti O Fe Gbeyawo Ku

ABA—Joseph Ogbonna ọmọ ọdun mejidinlogbọn ti o fẹ iyawo ni ọjọ kọkanlelogbọn osu yi ni meto akoro pa a pẹlu ọlọpọn ọlọdun mẹrin kan.

Ijamba yi ṣẹlẹ ni ọna Abule Ijeun ni baso mẹsan si Aba ni bodemeji ọna Aba si Umuahia akoro na sojude korokoro. Ọmidan D. A. Kanu ni ọdọmọdekunrin na fẹ ṣe igbeyawo rẹ ni ọjọ ti a sọ si oke yi. Ki Ọlọrun ma jẹki a fojọ ibi nọa ọna o.

Ọbadeye Ajao Ku

IWO—Ni ọjọ 'Ru ti iṣe ọjọ kẹrindinlogun osu kẹsan ọdun yi ni Ọgbẹni Ọbadẹyẹ Ajao ti aiye silẹ lẹhinti o se ailera fun igba diẹ. Gbara ti o ti ku ni nwọn ti ranṣẹ pe gbogbo awọn ọmọ ologbe na ti nwọn wa ni awọn ilu okere ati awọn ẹbi rẹ ti nwọn wa ni awọn ilu okere bi Ogburo, Lagun, Ile-Igbo, Olupọnna, ati Aaa. Lẹsẹkẹsẹ ni gbogbo wọn ti pe si ile oku na ni Agbole Oduwo, nwọn si sin in ni ọjọ keji ti o ku, ẹiẹ awọn enia pataki pataki ni o pe si ibẹ.

Nse ni awọn ape Malu bi ẹni ape Adiẹ lọjojumọ titi oku fi kọja, awọn ọmọ'loku na fi orisirisi onjẹ adidun ati orisirisi ọti ati orisirisi aṣọ ti gbogbo awọn alabasẹyẹ isinku na lọrun, irohin ko so amojuba ni inawo ati ẹyẹ isinku na.

A ki awọn ọmọ'loku na' awọn bi Awọn Ọgbẹni Alamu Murana, Alade, Saliyu, Muili ati Ladoẹn Ajao ati awọn Munirat, Raliatu, Faliatu, ati Mojisola Ajao, e ku inawo na'ra. Ki Ọlọrun dari ẹṣẹ ologbe na jin in, ki O si jẹki ẹhin rẹ dara o.

Ajala Be Olotu Wo

NI ọjọ Isẹgun ti iṣe ọjọ kejọ osu yi ni Ọgbẹni John Ajala, Aṣoju Iwe Irohin Yoruba ni Sehum Gold Coast pẹlu ẹnikeji rẹ Ọgbẹni Thomas Arẹmu ba ọkọ ofurufu de si Eko.

Gbara ti nwọn ti gunlẹ si Eko ni nwọn ba ti ba ọkọ ilẹ kọja si Abẹokuta, nigbati nwọn si ti pari ohun ti nwọn ba lọ tan ni nwọn ba pada si Eko ni ọjọ kẹta [10/10/52.]

Nwọn si wa ṣe ibẹwo Olotu ni ọjọ karun ti nwọn de si Eko [14/12/53.] Nwọn bere orisirisi ohun ti o nru wọn loju ninu ajumọṣepọ owo wọn. Olotu si la gbogbo rẹ ye wọn ni irọwọnrọsẹ. Olotu mu wọn yika ile iṣe itẹwe Irohin Yoruba ki nwọn to kuro nibẹ.

Ni ọjọ keta ti nwọn ṣe ibẹwo Olotu ni Ọgbẹni John Ajala na ati Thomas Arẹmu ba Ọkọ-Ofurufu pada si Takoradi lati ibẹ ni nwọn a ti kọja si ibujoko owo wọn ni Sahum Gold Coast. Alọ a dara abọ asunwọn.

A Ba Qlomo Yo

IKUMAPAYI—IBADAN: Ni ọjọ Aiku ti iṣe ọjọ kẹdọgbọn osu kẹwa ọdun yi ni Ọgbẹni Joseph Deji Afọlabi ati Iyawo rẹ Oyinade ṣe ijade ọmọ wọn.

Gẹgẹ bi aṣa ati eto isedalẹ awa Yoruba a sọ ọmọ na ni Oyemọla Adeọla Afọlabi. Ni aṣalẹ ọjọ na ọpọlọpọ enia ni o wa sibẹ fun aṣeyẹ ikomọjade. Ẹniti o ṣe alaga aṣeyẹ na ni Ọgbẹni Raisiki Ogundipe. Nwọn si fi ẹrọ ikọrin ṣe ere titi ile ọjọ na fi ṣu.

Awọn ti o wa si ibi ikomọ na ni:- Ọgbẹni Oseni, Ladepo, Buraimọ Bello, Susanu Ajao, Michael Jatto, Laniyan Akanji, Bello Ogundipe ati awọn miran.

Ki Ọlọrun wo ọmọ na.

Ole Eja Panla Wo Ewon

EKO—Ni ọjọ Eti ti iṣe ọjọ kọkanla osu yi ni awọn Ọlọpa ba ọkunrin kan ti orọ Nogbo Kun ara ilu Liberia (Kuruma) Ọran ninu awọn ti o nṣiṣẹ ninu ọkọ oju-omi "S. S. Brook" ti o gunlẹ si Ebute Apapa ṣe ọjọ n. Kotu Kekere Apapa, pe o ji awọ Eja Panla mẹrin ni ọjọ kẹwa osu yi ninu ọkọ ti o nṣiṣẹ na.

Adajọ Kotu na si bi i lere pe ki o laye on bi ko ti ṣe ni lọ si ẹwọn, o si fi esi pe "Ilu mi jinna, yio si jẹ inira fun mi ti mo ba wọ ẹwọn."

Adajọ ni ko san pọun marun, bi ko ba si ri i san ki o lọ ṣe ẹwọn osu meji.

Layekaye Yoruba Lo Ni Ilu Eko

Mo Mu Ihin Rere Ayo Nla To Nyin Wa

Loni ti ise ojo kokanlelogun osu kejila odun 1953 yi ni ojo Aje ti a o se kehin ti odun Keresimesi odun yi yio fi wole, nitorina a fe gbe enyin onkawe wa ni iyanju nipa ojo-ibi Jesu Krist na ti a npe ni Keresimesi.

Teletele gege bi asa ati ise wa lododun, kosi odun Keresimesi kan ti yio de ti a ko ni gba gbogbo enyin onkawe wa ni iyanju lori iwa irele, ife, ikorasni-nijanu ati iwa-bi-Olorun ti o wa ninu eko Keresimesi na. "Mo mu ihinrere ayo to nyin wa." Gbolohun oro yi ni o je iro idunnu ti a koko gbo nipa Krist Jesu nigbati Maria Iya re bi i si ibuje eran lati enu Angeli Oluwa ti a ran si awon Oluso-aguntan.

Gbo! Nigbati nwon si de ibe (Betlehemu) Maria si bi Akobi re omokunrin o si fi oja we e o si te e si ibuje eran nitori aye ha papo ninu ile-ero. Ni oru ojo na ni Angeli Oluwa ye si awon Oluso-agutan ilu na ninu papa oko ti nwon nda awon agutan won. Imole nla tan yi won ka, eru si ba won gidigidi, Angeli na si wipe, "E mase beru, mo mu ihinrere ayo nla to nyin wa ti yio se ti enia gbogbo. A bi Olugbala ti ise Krist Oluwa fun nyin loni ni ilu Dafidi."

Iro orin ayo awon ogun orun si pade Angeli na lati oke-orun wa wipe "Ogo ni fun Olorun ni oke-orun ati ni aiye alafia ife inu rere si enia gbogbo.

"Mo mu ihinrere ayo nla to nyin wa" ko si eda kan ti o le gbo ki a ranse iru eyi si i lati odo oba aiye kan wa ti inu re ko ni dun de opin, ambosibosi lati odo Olorun paapa ni ise yi ti wa ti a si fi ran Angeli ti ise iranse Olorun ti o ni aiye on orun ati ohun gbogbo ti o mbe ninu won.

A ti mo nipa iwa irele Jesu Kristi ti o bere lati igbati a ti bi i titi ti o fi fi aiye sile. Eyi ti o ku fun wa lati se nisisiyi ki a le ri ihinrere ayo tiwa gba ni okun rere ni ki a bere odun Keresimesi pelu iwa rere gbogbo ti a le fi mo wa ni Kristieni.

Ohun ti o to fun wa ni lati mu ki awon omo wa ri ebun rere gba fun ti Keresimesi lati odo wa, ki o dabi enipe a mu ihinrere ayo nla to won wa, nipa aso wiwo, ohun isere fun ariya odun ati onje adidun, eyiti ki i se a fi agbara se nipa jijo-gbese, ki a fi ko awon omode pe "A ki ise ju bi a ti mo lo.

Ki a si to won si ona adura ati orin mimo ti o ye fun aisun odun Keresimesi na, ti yio bere ni ojo merin loni 24/12/53 titi di ile mo ojo odun na 25/12/53 ti a ba le se eyi iba dara pupoju ki a ma a mu oti ka kiri lo, tabi ki a joko sile ma a mu oti a mu para tabi a mu sogonu, eyiti inu Olorun ko dun si.

E jeki a fi iwa Jesu ko awon omo wa lati igba ewe won ki nwon le mo iru eniti Olugbala na, ani Jesu Kristi je niwaju Olorun ati enia, ki nwon mase se e ni odun gunbe-gunbe odun soko-soko, odun ti a o fi mu awon omo-alaini ronu pe kini t'awon tiriyi, abi Olorun gbagbe awon ati awon obi awon ni? ki a mo pe alaini ni gbogbo wa niwaju Olorun. A ko mu ohun kan wa si aiye a ko si ni mu ohun kan dani lo si orun.

Sugbon ti a ba mu ki awon alagbe tabi awon omo alaini ni ayo ninu ebun t'Olorun pin fun wa nigbana ni awa yio ni ipin ninu ihinrere ayo nla na ti Olorun fi ta aiye lore. Nitori ti o ti so wipe niwon igba ti enyin ba ti se e fun okan ninu awon omo, ehin mi wonyi enyin ti se e fun mi.

Nigbati a ba ti mu gbogbo inkan wonyi se, dajudaju nigbati iku ba pa oju wa de, lati aiye ni a o ti ni ayo titi de orun. Nitori a o gbo ohun Eleda wa wipe, "O seun, omo odo rere, iwo se olotito ninu ohun die, emi o si mu o se olori ohun opolopo, bo si inu ayo Oluwa re.

Mo mu ihinrere ayo nla to nyin wa loni ti yio se ti enia gbogbo. A bi Olugbala ti ise Kristi Oluwa fun nyin loni ni ilu Dafidi.

E wa k'a lo juba re
E wa k'a lo juba re
E wa k'a lo juba re
Kristi Oluwa . . . . .

IDAHUN SI IBERE OGBENI J.K. ENILOLOBO

(O bere lati ose tokoja)

No 13

Ki Lo Faa, Owo Lo Faa

Lati owo OMO-OBA ADENIRAN ADEFARAKAN - EKO

OLOTU, Mo juba re ati gbogbo awon Ojogbon onkawe Irohin Yoruba ki ng to bere si so iwon'ba lakaye mi lori oro Ogbeni Jacob Kehinde Enilolobo toso sinu Irohin Yoruba ti ojo 26. 10. 53, adura mi si Olotu ati si gbogbo awon onkawe ati si eniti o fi oro yi ban agbaiye ni pe, ki Oluwa ninu anu Re, ko jowo ko ma se fi owu itiju wo enikeni ninu wa laiye ati ajule orun.

Oluwa lo mo ejo da, On nikan ni Oba a rinu r'ode Olumo okan. Emi tore gafara lowo Iya omo ati oko omo na, eyiti mo ba so ninu oro yi ti o ba lete dabi oro abuku ki e jowo ki e forijin mi.

Gegebi iwon'bu ogbon omode ati gegebi ohun ti mo ti nri sehin ninu irin ajo aiye mi, ni alai koni fi oro yi b'epo-bo'y emi ri daju pe, ko si ohun te fa irele nla yi bikose owo, gbogbo ejo ti iya omo ro ati eyiti oko omo paapa ro, oko ri ododo kan ninu re bikose awawi.

Gegebi oro mi, kosi ohun ti owo ko le da sile, nipataki fun awon ti o nfi ara won joye "Oko kan ko kun Kombodu" gbogbo eda ti o ba feran owo ju Olorun ee lo iru ese ati ebuku ti nwon nri niyi, nitori "Eniti ko ba to Samui Adewale to nmura lati se ise J.H. Doherty" Toto o, owe ni o, iru esin ati eleya ti awon nma nri gbehin re o, mo fe ki enyin onkawe mi mo daju pe, bi enia ti wu ko je eni iyi to, ojo to ba da ero owo yiya so kodo eniti o ti abuyi fun un, lati ojo na lo ti di eni ti a o ma a fi oju yepere wo o.

Nitoto ni aiye di aiye olaju ti awon Eleyinbo, eyi to mu so'mode tagba wa di eni oyaju nipa oro obirin fife, sugbon bi aiye na ti yipada to yi, ko ti baje depo pe ki awa omo Yoruba le omo lowo enia, ki a tun gboju-gbaiya ba a se ere-egele dewi pe a o tun ba Iya omo na lo po, nitoto ni a ti nri opolopo awon obaiyeje ti won ti ngbe ori iya taka somo, iyen yato si ti eniti gbogbo ilu ti mo ni Iya Iyawo eni ati eniti a fe omo nipa lowo re, ti a si nmura lati gbe omo na ni Iyawo, ti enyin onkawe yi ba fi lakaye gbe oro mi yi ati pe ki e tun lo ka ohun ti Iya omo fenu ara re so, e o ri pe oko omo ko finu-findo se inkan yi bikose pe Iya omo ni eni to fi oju ola re gbole on ni Akuko to fi Ogbe ori re lun Kolokolo yewo.

Ohun to mu mi fi so wipe, owo lo fa a ni pe, Iya omo ti ti wipe olowo ni oko omo on ati pe ojo Igbeyawo ku si dede, o si ti gbe sura koja Mosalasi nipa kikede igbeyawo omo re ju bi agbara re ti mo lo, o ti sure kiri adugbo nigbati o ri pe kosi "tanta lopu yamnyan" o kuku lo fi apo itiju ati abuku na ro sile oko omo re.

Nipa kuru-kere pelu oko omo re ati wiwa oju rere pelu re ni Iyanju bayi:- Kini a o ti se ti Iyawo yi si? Ponun meta ni owo ito Aso ti mo mu fun awon egbe mi, Gele ati Buba je ponun meta beni owo to wa lowo mi maseyin ko ju ponun mefa lo, ki ato d'ana onje, ki ato ra bie, be ei kini a o ba ti se si o, oro na ma ti su mi o, tabi mo le ri owo die ya, bi a ba si ti se ti Iyawo na tan ni ngo da a pada.

Nigbati Iya omo tun di wo'lew'ode oko omo re, bi oro na ti ka a lara to, Iya omo tun di eniti o nlo ba oko omo re lori ibusun, nigbawo ni oro koni di "MONEY NA HAND BACK NA GROUND" owo lowo ehin nile ?

Teletele oko omo paapa ni lowo ki iya omo kole wa fi tire kun un "Ikun nje omode Ikun nsedi Ikun ko mo pe ohun to dun lo npa ni." Teletele Olorun ti so wipe, "Iwo ko gbodo se panaga." Gbolohun oro yi ko kun opolopo enia loju ati wipe nwon ko mo wipe, "Kikirun Akirun ko bukun Ola Olorun, beni aiko kirun Akirun ko bu Ola Olorun ko," sugbon ki Akirun kirun o iwo ba iyi kun ororo re ni, toto o, oro je bi owe ni o.

Olorun ni "Iwo ko gbodo se panaga" ti o ba ru ofin yi ma se lero pe esan iwa panaga di orun, ninu aiye kanna yi ni Olorun yio ti bere si fi opolo iya, iya nla se esan, iru eyiti mo lero pe iwo oko omo ti o je Musulumi tabi Onigbagbo ti o finu-findo tapa si ofin Olorun nipa wipe, Iya Iyawo re lo tun wu o ju Iyawo re lo, iwo ni o le f'enu ara re so iru irora ti o ri je lere lori iwa panaga ti o se pelu Ana re, nitori "Eni to ba yio'ton e on lo le so bi Iyo dun tabi ko dun."

Nje a tun le so ti itiju, Abuku, Ete ati Yeye ti egbe, ore ati aladugbo titi kan gbogbo awon ti nwon ti npe o ni baba nla o se lori iwa panaga ti o hu yi? Esan ti Olorun nfi nsan fun enikeni to ba huwa panaga ni o ri yen, o ti di okolekoji Ana re, ona ti o ba le gba ti iwo yio fun fi so ara re di Ana pataki loju Baba Iyawo re ni ki o lo bere si rin in, ati pe bi o ba se iwa re ni ise agbere tabi panaga mo bi o mo fe ki o lo siwo, ki o le ri idariji lodo Eleda re.

Baba omo, o ku suru, ki Oluwa ko mase so ile re di oja ibanuje, Ni gasikia, gegebi ede awon omo Alawusa, kosi eniti yio mo Ale iyawo re ti inu re yio dun si i, sugbon mo fe ki o mo daju pe bi Oluwa ba ti so pe ki inkan ri, inkan na koni salai ri be e ati pe bi iru eyi ko ba se boya ohun ti iba se iba buruju ohun ti a nso yi lo, nitori emi ti ri eni to dajo Igbeyawo omo re sugbon ti ojo ti o da na si ku ola ni Iyawo na ku, tulasi Baba omo na gba kadara o si tun nfi ope fun Oluwa pelu.

Dakun, bi gbolohun oro yi ba ji ese ki o forijin mi, Iwo

Wo oju ewe keta ...

IWE SI OLOTU IROHIN YORUBA

Iwe Ebe Si Awon Ijoba

OLOTU, inu mi yio dun pupọ bi ẹ ba le gba mi laye ninu iwe irohin Yoruba nyin lati ke pe awọn Alaṣẹ Ijọba fun atunṣe eto Ijọba Ibilẹ ti Ijọba nṣe.

A dupẹ pupọ lọwọ awọn Ijọba fun agbara ti nwọn nṣe lati tun eto titun Ijọba Ibilẹ (Local Government) ṣe ki awọn ọpọlọpọ ilu wa ba le fi di ominira. A si dupẹ fun eto titun na ti o mu ilu Oyan, Okuku ati Inisha ti o wa ni Oke Ọtin l'agbegbe Ọshun di ominira Ijọba Ibilẹ wọn.

Nigbati Ijọba ti ya awọn ilu mẹtẹta na si ọtọtọ fun ilọsiwaju eto titun Ijọba Ibilẹ, kini idi rẹ ti nwọn fi tun sọ pe ki awọn ilu Oyan ati Inisha ma a tun lọ jẹ abọ ipade Igbimọ ilu wọn ti nwọn ba ṣe ni ilu kọkan fun Okuku lẹhin ọjọ mẹta mẹta? Eyi dabi igbati a tun npada sẹhin si eto atijọ ni, ko dara rara o, ko le mu ilọsiwaju wa.

Ohun ti o tọ ti o si yẹ lati ṣe ni ki awọn Ijọba fi aye silẹ fun olukuluku awọn ilu ra ki nwọn wa ni ọtọtọ lai jẹ pe nwọn tun nlọ jẹ abọ Ipade Igbimọ ilu wọn fun Okuku mọ. Iru eto bayi ni o le mu idominira wa fun awọn ilu na ni irọrun.

Olotu, mo dupẹ aye ti ẹ gba mi.

Emi ni,

Joseph Yọde-Akin Oda—G. C.

Onigbagbo Ododo Le Pa Eran

OLOTU, Alafia fun nyin ati fun awa na pẹlu. Inu mi yio dun ti ẹ ba le gba mi laye lati fi si eti gbọ awọn onkawe Irohin Yoruba nipa ibere Yakubu ati esi ti Ogbeni Joseph Akande fi si inu Iwe nyin ti 14/9/53.

Gẹgẹbi Ọgbẹni Joseph Akande ti ṣe ṣe eto lori ọrọ na ninu esi rẹ o bọ si. Ṣugbọn onigbagbọ ti o le pa ẹran fun Imale jẹ ṣe ọwọn pupọ lode aiye t'oni. Onigbagbọ ododo ti o fi gbogbo ọkan rẹ tẹle awọn ofin ti wọn wa ninu Bibeli ni o le ṣe bẹ. Ni aiye atijọ ni awọn onigbagbọ ododo ko ṣọwọn. A ri ka ninu Kuran, Iwe Mimọ Musulumi pe Musulumi le fi Onigbagbọ ododo. Ọkọ yio ma a lọ si ile-ẹsin tirẹ, iya yio si ma a lọ si ile-ẹsin tirẹ, iru Onigbagbọ ododo bayi ni o le pa ẹran fun Musulumi jẹ, pẹlu oruko Ọlọrun. Ṣugbọn ti o ba yapa si gbogbo alaye wọnyi ti o si pa ẹran fun Musulumi jẹ, Musulumi ti o ba jẹ iru ẹran bẹ ẹ jẹ ẹran aimọ (gifa).

Nipa ti awọn ẹja, ko si dunbu fun wọn, Musulumi tabi Onigbagbọ le ṣe eto wọn fun jijẹ ṣugbọn a le dunbu awọn ẹran Ọya tabi Alegba nitoripe nwọn ki iṣe ẹran taara.

Ẹran ti awọn ọdẹ ba pa ko dara lati jẹ, afi ọ ẹran ni wọn nitoripe abọrisa tabi aṣẹbọ ni nwọn ma nsaba jẹ. Eyi ko si ninu ikorira, a gbọdọ pa ofin Ọlọrun mọ ni.

Ọkọ Ọba ko ni ṣa nyin lẹṣẹ o.

Emi ni,

Alhaji S. A. Durowade Offa, ACCRA G. C.

Idahun Si Ibere Ogbeni J. K. Enilolobo

OLOTU, jọwọ gba mi laye ninu Iwe Irohin nyin lati mu imọran ti emi wa lori ọrọ Ọgbẹni J. K. Enilọlobọ ti o jade ninu Iwe 26/10/53, mo ti ka ọjọ ti ọtun ati osi rẹ daradara, mo si ti ka imọran ti awọn ẹlomiran mu wa pe ki baba iyawo ṣe suru.

Bi a ba bẹ onlẹẹgun, ẹtọ ni ki a bẹ alafaa paapa. O tọ ki a mọ bi iyawo na yi fẹ fẹ ọkọ rẹ na nitori iwa iiiju pupọ ni ọkọ rẹ ti hu yẹn. Ni oju ti emi, o ti nṣe ele Iya Iyawo na ti pẹ ki o to tọ ipasẹ rẹ fẹ ọmọ rẹ, ṣugbọn aṣiri ṣẹṣẹ tu ni. O ya ni lẹnu pe ẹniti o ti nfẹ iyawo rẹ lati bi ọdun mẹjọ sẹhin ko mọ ohun iyawo na yatọ si ti Iya Iyawo rẹ ti o nṣe ikilọ fun un lọjọ ti o nba a lo pọ, iru ọti wo lo npa a? Awọn Musulumi ko ṣiṣẹ lati wipe ọti mimu ko dara.

Bi obirin ko ba fun ọkunrin laye, ọkunrin ko le mu u nipa.

E Ma a POLOWO Oja nyin Sinu Iwe Irohin Yoruba

A fẹ mọ lọdọ iyawo bi o ba tọ ẹ lọrun lati ma a ba Iya rẹ ṣe arogun pọ, ki a to le ṣe idajọ ododo.

Mo dupẹ aye ti ẹ gba mi o.

Emi ni,

Buraimọ Ọlabanijẹ AsọjadeAkan. AGORO VIA IJOKO STATION.

AKIYESI:- Ti o ba ka ọrọ Ọgbẹni Jacob Kẹhinde Enilọlobọ dada, ẹ o ri wipe o ti sọ fun gbogbo enia ninu alaye rẹ pe obirin na si nfẹ ọkọ rẹ ti baba rẹ ba le gba ipe.

OLOTU

Idahun Si Ibere Enilolobo

(Lati oju ewe keji)

fun tarẹ o ti ri oko loko Ikun ki o to gbin Epa sinu rẹ, o ti ri ọsẹ ti iyawo rẹ (Iya-Ọmọ) ngbe ki o to fi "MAFIYA-LOMI" lẹ e lọ rẹ, ṣugbọn ibiti o foju si ni ọna ko gba ibẹ mọ, ibiti ọrọ na ṣeiẹ si ni o jẹ ibiti o baruju lo jẹ ki a ma a so gbogbo eyi, bi ko ba ṣe bẹ ẹ awa ti a nṣọrọ yi a koni gbọ rara, lotitọ ni eyi buru loju awa ẹda ṣugbọn ohun kekere ni loju Ọba Ti ki i le mi ki O to mu ni.

Mo fẹ ki o mọ daju pe ẹniti yio ba pẹ laiye oluwarẹ ni lati ri ohun sọ, adura mi si ọ ati si gbogbo onkawe Iwe Yoruba ni ki Oluwa ko maṣe jẹ ki oju wa ri irikuri ka to faiye silẹ.

Bi enia ba ro didun iṣẹn yio hora dena ẹgun, bi o ba ẹ bi ọrọ yi ti dun ọ to ni iwọ yio fi hawa, tire ni ọmọ araiye yio ma ri ko, nitori pe ifẹ oko ko iti kuro lọkan ọmọ rẹ, bẹni Oluwa nikan lo mọ ibiti eri mba ẹsẹ rẹ, bi ko ba ṣe wipe awọn iyawo ti a nfẹ lode ti oni ti so ara wọn di yẹyẹ, obirin to bimọ mẹrin fun ọkọ, ojẹ iru obirin bẹ ko ti kuro ni obirin ti a o tun ma so lowọlẹ?

Owe awọn baba wa lọ bayi pe: "A ko ri ipẹ ṣe fun ẹniti Ikoriko pa iya rẹ jẹ." Ṣugbọn lode ti oni yi, a ri ipẹ ṣe fun un nitori ohun ti awọn baba wa ko ri nigba aiye 'ti wọn ni awa ọmọ ode ti asiko yi nri, eyiti a o ri ọpọlọpọ t'ọkasi ni ouiruaru ohun to fara jọ iru ohun ti a naipẹ fun ẹniti Ikoriko pa Iya rẹ, iru eyiti

ẹni na yio t'ọkasi gẹgẹbi kẹiẹ fun ọ nibi:—

[illegible] koṣe fiuu han,
[illegible] fiikun ara rẹ,
Ka f'ada ṣe baba,
Ko jọni lobirin fẹ.

Ọkan ninu ohun ti a nṣo [illegible] ṣe enia lo ba iru iwa yi ki [illegible] to sọ ẹ d'orin kiko, bẹni awọn ti ẹni na ba iwa ijamba yi si awọn fi oju fo ọrọ na da awọn yi tun dariji ni.

Nitorina, bi a ba fi ọmọ na ọmọ wi o yi ki a ton fi ori fo [illegible] mọra, nitorina mo fẹ ki o dariji Iyawo rẹ (Iya ọmọ) nitori ilẹ [illegible] grun ti ṣe ọjọ pẹ ati pe ki o [illegible] wo wahala ọkọ ọmọ rẹ lati [illegible] wa, ki o gbọjẹ fo ọrọ na, ki o tun duro ewe rẹ jẹ ile, ki o si gbọ ọmọ rẹ ri Iyawo fun un, Ti Oluwa ko maṣe jẹ ki ini ẹkan ko gba ibe wa ṣe o. Aṣẹ.

Olotu, mo dupẹ aye nla ti fun mi, iwaju tere ni ọpa ẹbii re yio ma a re si o. Kaye Okawe, abọ ori rẹ o.

Keri ti pari.

Ijo Egbe Ilupeju Miringindin

BANDUA VIA AKWATIA, G. C.—Lati dede ọgọ, [illegible] ilọlẹ ọjọ Abameta ti [illegible] rinla osu ti o kọja yi [illegible] ọjọ keji ni Ẹgbe Ilupeju fi ọjọ ilu ẹgbe, ṣe gbogbo ẹgbẹ na ati awọn enia pataki pataki ni o pe [illegible] inu ọgba ti nwọn pese silẹ fun [illegible] na. Ilu ati sọkọṣẹ ati ṣẹ [illegible] gbogbo ẹgbẹ na si njọ bi'ọkọ [illegible] ẹto wọn p a b a m b a [illegible] irohin ko to amọjuba [illegible].

Orisirisi ọti ati oṣubiri [illegible] adidun ati ọ, ọlọpọ oyẹ ati [illegible] sirisi akara Oyinbo ni awọn [illegible] lọjọ mejeji na bi ṣugbọn [illegible] Ẹgbẹ na ni o nṣe [illegible].

Wa oju ewe kẹrin

ABIYAMO FI'[illegible] MELO?

Abiku ọmọ [illegible] l'ọmu bi?

Awọn arun wọnyi ba nyọ ọmọ re lẹnu bi?

AIPERI
ỌRẸRẸ
INU-IWO
OSI
IGBONA
IKO
IGBE-ỌRIN
OTUTU
IRA
JEDIJEDI

ati orisirisi awọn arun miran ti iwọ yo[illegible] de l'ọnu ni igba [illegible] MIMU. Eyi ṣe "Yaro" awo igba arun ọmọde ni fun gbogbo awọn arun ti nṣe ọmọde lẹnu.

"YARO" ko ni ẹgbeji ni gbogbo ilu Nigeria.

Ki lo ti o [illegible] pe oruko "YARO" [illegible] o wa lara ijọ na ki [illegible] ma ba ta idawọdi ẹgbọgi miran fun [illegible]

Akiyesi Fun Awon Asoju Wa

A fi eyi kede fun gbogbo ẹnyin Aṣoju Iwe Irohin Yoruba ti ẹ wa kakiri awọn ilu gbogbo pe ki ẹ tete san owo ti ẹ jẹ wa ki ọdun yi (1953) to pari, bi bẹkọ a ko ni fi Iwe Irohin ṣọwọ mọ si ẹniti o ba jẹ wa ni gbese.

Commercial Manager,

Iro Dun Ni Ju Ogbe Lo

Lati Owo J. A. Ogugbile

KINU mi yio dun papọ ti ẹ ba le gba mi laye diẹ ninu Iwe Irohin Yoruba lati sọ itan kekere fun yi awọn onkawe Iwe Irohin yi nitoripe mo ri wipe ọkẹ wa alaro itan na lati kọ fun ẹniti o ba nifẹ mimọ, mo si gbagbọ pe gbogbo onkawe Irohin Yoruba ni o nifẹ mimọ. Itan na ni yi:-

Ni ọjọ kan Ijapa-Tiroko ọkọ Yanibo lọ si ọdọ Ọba, o ni Kabiyesi o! Ọba Alaiyeluwa!! Ọba na si da a lohun pe Kuabọ. Ijapa tun dọbalẹ ni erinkeji, o yiiẹ o si ba buruburu o tun se saki!

O ni iyan kan ni a nja, mo si fẹ ki iwọ Ọba sọ fun wa tabi ki o se alaye rẹ fun wa eyi ti o ba dun enia ju ninu "Iro ati Ogbe" eyiti ni pe ti a ba paro mọ enia tabi ki a sa a ni ogbe (ada) ewo ni o le dun enia ju.

. Ọba dahun, o ni ha! Iwọ Ijapa bi o ti gbọn to yi ti o si gbajumọ to yi ti gbogbo enia nka kun ọkan ninu awọn ọlọgbọn ilẹ aiye, o ko mọ pe ki a sa enia ni ogbe dun enia papọ ju ki a purọ mọ enia lọ?

Ọba na si pase pe ki awọn mu ada kan fun on wa, awọn si mu u fun Ọba, Ọba na si sa Ijapa ni ogbe ni ọna meta ẹgbẹ na pọ to bẹ gẹ ti o fi jẹ pe pelu opolọpọ irora ati irọju ni Ijapa fi rin de ile, larin ọsẹ meji ogbe na san.

Ijapa wa ronu ohun ti yio se ti yio dan Ọba rekọja ala ju ogbe ti o sa on lọ, o wa pe ọrẹ rẹ, awọn jijọ damọran pe, ki ọrẹ on yi ko sinu kokodu-agbọn ki awọn lọ gbe si ọja, ọrẹ rẹ gba bẹ, o ko sinu kokodu-agbọn, awọn lọ gbe e si ọja oloja ti ilẹ on, awọn doju rẹ bolẹ ti ọrẹ rẹ dakẹ sinu rẹ.

Ijapa si bẹrẹ si lọ ru igbọnsẹ wa da si ori kokodu-agbọn na ti ọrẹ rẹ wa nibẹ titi ilẹ fi mọ. Nigbati o se bẹẹ tan ti o ripe igbọnsẹ na pọ kọja ala, o wa si o dori kọ ile Ọba, o yiiẹ, o ki Ọba, o ni Kabiyesi! Ọba, mo wa de o, Ọba ni ewo ni a tun ri o?

Ijapa si da Ọba lohun pe, ha! Ọba!! a ri ohun ti a ko ri ri ni ọja loni, Ọba si bi i pe Ijapa kini ẹ tun ri o? O ni ohun ti a ri ni pe ẹnikan ni o gagbe si arin ọja, igbẹ na si ga to enia ni idaro.

Ọba si pe gbogbo awọn Ijoye lati ba a kalọ si ọja lati lọ ri ohun kan igbẹ na, ẹlẹsin mu ẹsin gun, enilu gbe ilu awọn lẹhin Ọba de ọja, nigbati awọn de ọja na, ni gaskia bi apa Hausa. Ọba ye gbogbo awọn ti o fi oja kan igbọnsẹ na.

Ijapa ni ki Ọba pe gbogbo enia ilu jọ ki onikaluku ma a wa bere lọwọ igbọnsẹ na pe emi ni mo su ọ bi? o ni igbọnsẹ na yio si sọ ẹniti o su u, Ọba gba bẹ ẹ. O si pe gbogbo enia jọ si ọja lati ma a wa bere lọwọ igbọnsẹ pe emi ni mo su ọ bi?

Bi awọn ba ti mbere ni eniti o wa ninu Kokodu-agbọn ni isalẹ igbọnsẹ yio ma a dahun pe "Iwọ kọ."

Nigbati gbogbo enia bere bẹẹ tan ti o wa kan Ọba, ni igbọnsẹ na sọ fun Ọba pe "Iwọ ni" iwọ lo su mi, nigbati Ọba gbọ bẹ ẹ ti gbogbo enia ke "ha!" itiju na pọ fun Ọba ti o fi fẹrẹ subu lulẹ ni ẹsẹkẹsẹ, pẹlu ibanujẹ ati itiju ni awọn Oloye ati awọn ẹmẹwa Ọba na fi fi ọwọ ti i lẹhin de ile.

Nigbati Ọba na de ile ko jẹ ko si le mu nitoripe irọ ti awọn pa mọ ọ yi, ti ko si si ẹniti o le yanan kuro ninu rẹ ba ninu jẹ papọ nigbati Ijapa si pe ironu yi afẹ pa Ọba na ni o ba tun lọ ba a.

O ni, Kabiyesi o, Ọba Alaiyeluwa! Ọba ni se ko sa si iakan, o tun de o? O ni ti o ba di ọla ki Ọba ki o tun pe gbogbo awọn enia jọ si ọja lati wa jadi, eniti ẹrọn na, Ọba na si kede, awọn enia si pesi ọja bi ti iṣọ kinni.

Ijapa ti sọ fun ọrẹ rẹ tẹlẹ pe ti Ọba ba tun bere lọwọ igbọnsẹ na ki ọrẹ on dahun pe Ọba kọ ni o su on ki o si jade si gbangba lati inu kokodu-agbọn na wa. Nigbati Ọba tun bere lọwọ igbọnsẹ na, ọrẹ-Ijapa da a lohun pe on purọ mọ ọ ni, iwọ kọ ni o su mi, o si jade si gbangba lati inu Kokodu Agbọn gbogbo enia si ri i.

Inu Ọba dun rekọja ala, nigbati Ọba ayọ ti gbogbo enia si wa nki Ọba pe o ku orire yiyọ ti o yọ ninu itiju irọ ti awọn pa mọ ọ. Ijapa wa bere lọwọ Ọba loju gbogbo awọn enia na pe ninu Irọ ati ogbẹ, ewo ni o dun enia ju? Ọba ni ye paripari irọ dun enia ju ogbe lọ l'ẹgbẹtala ọna.

Nitorina mo bẹ gbogbo ẹnyin onkawe mi yi ki ẹ yẹra fun irọ, ki a si fi kọ ọmọ lati kekere pe irọ ko dara rara, o ndun enia ju ogbe lọ, awọn baba wa ni! si tun ma a pa a lowe pe ẹniti o ba purọ yio jale.

E wo iṣe awọn Aposteli ori 5 ẹsẹ 1- de 3. Psalm 94; 7-9. Isaiah 29; 15, ati Jeremiah 23; 24. Mo dupẹ aye ti ẹ gba mi o.

GBANGBA DEKUN, KEDERE BEWO.

Oruka Orire Isure Ẹpin, Oruka Iyọnu Awọn Agbalagba, Oruka Itaja, Ọṣẹ Asiki, Iwe Aṣiri Orukọ Mimọ Jehovah 1/6d. Lilo ati Agbara Psalm 5/6d, Iwe Ipilẹsẹ Awo Ẹgbẹ White Brotherhood Lodge 6d. Iwe Ẹkọ ati Ekeje Mose 15/- ati ogunlọgọ ohun ajo miran. Kọwe fun Iwe Itaja si MANAGER, 29, Ramos Street, Idi-Oro, Yaba Nigeria tabi si Manager, 36, King-George Avenue, Yaba Nigeria.

Printed And Published By The Amalgamated Press Of Nigeria Limited 5 and 7 Apongbon Street Lagos.

Rogbodiyan Sele Ni Ilaro

ILARO—Ni ọjọ Aiku ti ise ọjọ kẹtala osu yi ni lokan agogo mọkanla ku iseju mẹdogun ni ọpọlọpọ awọn enia ko ara wọn jọpọ si ojukanna ni ilu yi. Ajẹlẹ agba abẹokuta, Ọgbẹni L.F.W. Schofield, E.D. pasẹ fun wọn pe ki awọn tuka nitori apejọ wọn lodi s,ofin, sugbọn wọn iaku.

Eyi mu ki Ajẹlẹ na sọ fun awọn Ọlọpa ijọba ati ti ibilẹ lati tu wọn ka. Awọn Ọlọpa na lo kumọ ati ẹtu (tear gas) lati fi tu wọn ka nigbati awọn se ori kukun, awọn janduku inu awọn enia na si bẹrẹ si sọ okuta ati igo, ọwọ awọn Ọlọpa tẹ ọgbọn ninu wọn.

Ni lokan agogo mẹta ọsan ni awọn janduku miran tun ko ara wọn lọ si ibiti Ọlọpa (Police Station) lati gba kẹkẹ-ologere (bicycle) wọn ti awọn Ọlọpa gba lọwọ wọn pada, sugbọn tẹlẹ-tẹlẹ awọn Ọlọpa si sọ fun wọn pe ki wọn pada wa ni ọkọkan lati wa gba kẹkẹ wọn pada.

Nigbati o di irọlẹ awọn tun ko ara wọn jọ, sugbọn awọn ko bere kẹkẹ wọn nigbana ni Ajẹlẹ Agba na si tun pasẹ pe ki awọn tuka, sugbọn awọn kọ lati se bẹ, ni awọn Ọlọpa tun si tun bere si le kumọ ati ẹtu (tear gas) lati fi tu wọn ka sugbọn awọn janduku na bẹrẹ si se awọn Ọlọpa na ni okuta ati igo. Ọwọ awọn Ọlọpa si tun tẹ mẹdogun ninu wọn.

Ọlọpa ko awọn mẹrin miran ti awọn ni ipalara diẹ ninu awọn enia lọ si Ile-iwọ amojuto ilera ilu (Rural Health Centre) Ilaro, Dọkita ibẹ si da wọn duro fun itọju.

IJO EGBE ILUPEJU MIRINGINDIN
Lati ọja owe kẹta

ni, inawo ọjọ na gadabu.

Diẹ ti aye wa fun lati darukọ ninu awọn alabaṣiṣẹ ọjọ na ni awọn Ọgbẹni A. K. Ayinl Baba Ẹgbẹ, Salawu Adeyemọ Giwa, Sanusi Saka, Salawu Otun, Bọlarin Ojo Salami, Saka Jimọ, Nathaniel, Samuel O. Ajayi Akọwe Ẹgbẹ, Ẹgbẹ Mariadun ati Iya Ẹgbẹ wọn Jẹmilatu Ẹgbẹ Ifẹledun ati Iya Ẹgbẹ wọn, Ralatu Ashake, Ọgbẹni Gbadamọsi Ọba, Iyalode Ralatu Jato, Kosamotu Tailor, awọn Ọgbẹni Yesufu Kilanko, Oyeladun, Gabriel Adetoyi, Shittu Tailor, Oseni Tailor, awọn Ẹgbẹ B'ọmọdeoku Ọkanrin ati ti Obirin, Ẹgbẹ Ọrẹdegbẹ, awọn Ọgbẹni Olufọn ati Israeli.

Aṣeyi ṣamọdun o.

E maa a polowo Oja nyin sinu Iwe
Irohin Yoruba
E o si ri iyatọ larin bi o ti ri ni Ọnibara si ati bi E o ti tan bere si ti ni 1 si nisisiyi.

Lile Otutu Iba Lo Patapata

FI I SI IMU YIO SI WO D...IQ SAN BI IDAN

Lati le tete le otutu iba (Catarrh) lọ, lo "Mentholatum" Bi o ba ti ki i bọ ibo imu ni alafia yio ti de si ẹ lọsẹ kanna, iwọ yio si bẹrẹ si mi pẹlu irọrun. Fi "Mentholatum" pa ọna - ọfun ati aiya rẹ, gbogbo idọti buruku ti o sagedere ti o fa otutu iba na ni yio lọ. Tete lọ ra idẹ tabi agolo "Mentholatum" kan loni.

SE ABERE MEN-THO-LAY-TUM

O nwa ninu agolo tabi idẹ.

Awọn The Mentholatum Co. Ltd Est 1889 ...ough England alasẹ ni o se e.

MENTHOLATUM